

Intervju: Hido Bišćević, glavni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju

Novinska agencija ONASA, 9. travnja 2008. godine

SARAJEVO, 9. APRILA (ONASA) - Generalni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju (RCC) Hido Bišćević u intervjuu Agenciji ONASA, između ostalog, govori o funkcioniranju RCC, budućim aktivnostima i aktualnim događajima u BiH i regionu.

ONASA: Osnivanjem RCC članice bi trebale pokazati da su spremne i voljne za međusobnu suradnju, bez miješanja međunarodne zajednice. Da li su zemlje regije, među kojima i BiH, spremne preuzeti ovu ulogu?

BIŠĆEVIĆ: Potpuno sam uvjeren u spremnost i sposobnost zemalja europskog jugoistoka da preuzmu odgovornost za budući razvitak prilika u našem dijelu Europe i da uzajamnom suradnjom stvaraju povoljne uvjete ne samo za rješavanje preostalih političkih i statusnih pitanja, već i za cjeloviti, strateški razvojni napredak cijele regije. Potvrdile su to dosad iskazanom voljom i energijom, od sastanka na vrhu Procesu za suradnju u jugoistočnoj Europi (SEECP) u Zagrebu do Samita SEECP kojeg upravo priprema bugarsko Predsjedništvo, u svibnju u Primorju. Pokazali su to održavanjem dijaloga i suradnje i u okolnostima u vezi s Kosovom, kao nesporno izazovno i teško pitanje. Konačno, pokazali su to i u odnosu spram međunarodne zajednice, napose spram Europske unije (EU), koja ostaje ključni partner regije i Vijeća.

ONASA: Koje aktivnosti i projekti će biti u nadležnosti RCCa?

BIŠĆEVIĆ: RCC će, prije svega, biti okrenuto razvojnim projektima i stvaranju povoljnog političkog ozračja u kojemu treba jačati spremnost i otvorenost za provedbu projekata od šireg, regionalnog značenja, na korist svakoj pojedinoj državi. Pogled na stanje gospodarstva i temeljne infrastrukturne potrebe jugoistočne Europe jasno pokazuje gdje treba biti usmjerena glavna aktivnost - energija, infrastruktura, gospodarska suradnja i trgovina, sigurnost, jačanje vladavine prava i institucija pravne države te, svakako, provedba projekata koji će obnoviti i ojačati društvene, ljudske potencijale našeg dijela Europe.

ONASA: RCC je nasljednik Pakta stabilnost jugoistočne Evrope. Koje su to pozitivne stvari i projekti koje vam je Pakt stabilnosti ostavio u nasljeđe i koje će RCC dalje razvijati?

BIŠĆEVIĆ: Pakt stabilnosti bio je, za razliku od RCC, instrument djelovanja "izvana", nešto što se u vrijeme njegova osnivanja u većini zemalja u regiji doživljavalo kao neka vrsta paternalizma ili čak nametanja. RCC je "proizvod" regije i njeno vlasništvo. To, dakako, povećava našu odgovornost. Iz nasljeđa Pakta stabilnosti, poslije temeljitog screeninga svih aktivnosti i izvučenih pouka, RCC će nastaviti cijeli niz aktivnosti u

raznim oblastima, od obrazovanja do projekta "E-jugoistočna Europa", ili od suradnje u borbi protiv korupcije do suradnje sveučilišta, knjižnica, razvoja civilnog društva.

ONASA: Pakt stabilnosti je obezbjeđivao donatorska sredstva za zemlje regiona. Da li će to biti jedan od zadataka RCC?

BIŠČEVIĆ: RCC će, također, nastaviti objedinjavati i donatorska sredstva. Štaviše, RCC ima svoj Upravni odbor, sastavljen upravo od vodećih donatorskih zemalja. Ali, istodobno, RCC će komunicirati izravno s Europskom komisijom (EC), budući da je u okviru glavne političke zadaće RCC, a radi održavanja i poticanja euro-atlantske orijentacije cijele jugoistočne Europe, od posebne važnosti raditi na kompatibilnosti i sinergiji svih aktivnosti između Vijeća i EC.

ONASA: Na koje probleme u regionu će se fokusirati RCC?

BIŠČEVIĆ: U vrhu prioriteta bit će infrastruktura i energija, jer su to dva temeljna, nezaobilazna stupa razvitka. Trenutno, u prosjeku, zemlje jugoistočne Europe imaju oko šest do sedam posto stopu rasta bruto društvenog proizvoda (BDP). To ohrabruje. Taj trend treba nastaviti i nesporno je da će svakoj vladi u zemljama regije biti do toga. Ali, istodobno, jasno je da se očekivane i potrebne visoke stope rasta mogu održati na srednji i duži rok samo jačanjem energetske sigurnosti i izgradnjom potrebne moderne prometne infrastrukture, uključene u širi sustav europske prometne mreže.

ONASA: Šta RCC planira uraditi kada su u pitanju odnosi između Kosova i Srbije, kao i međusobni odnosi ostalih zemalja bivše Jugoslavije?

BIŠČEVIĆ: Nema dvojbe da će RCC lakše obavljati svoje zadaće u uvjetima riješenih statusnih pitanja i političkih odnosa između članica Procesu za suradnju u jugoistočnoj Europi, kojemu je samo RCC i njegov Sekretarijat u Sarajevu, zapravo, provedbeno, operativno tijelo. Drugim riječima, RCC nema zadaću izravno djelovati ili sudjelovati u rješavanju preostalih otvorenih ili statusnih pitanja u regiji, bilo da je riječ o odnosima Prištine i Beograda, odnosima Skoplja i Atene, ustavnoj perspektivi u BiH ili bilo kojem drugom pitanju. Ali, svakako je da RCC treba i može, upravo općim djelovanjem na održavanju europske perspektive regije i razvijanjem projekata od interesa za sve zemlje, bez obzira na to u kakvom one uzajamnom trenutnom odnosu bile, pomoći u stvaranju potrebne pozitivne klime i poticajnog ozračja. Pomoć naših partnera iz EU, pomoć SAD i drugih najvažnijih partnera bit će pri tomu nezamjenjiva i dragocjena. Jugoistok Europe mora ostati u fokusu međunarodne zajednice i mora se učvrstiti kao mjesto konstruktivnog dijaloga i kooperacijskog "susreta" svih najvažnijih igrača na svjetskoj sceni.

ONASA: Kakvom ocjenjujete trenutnu političku situaciju u BiH i šta je ono što ova zemlja mora poduzeti kako ne bi u procesu evropskih integracija i razvoju zaostajala za drugim zemljama u regionu?

BIŠČEVIĆ: Nitko ne smije zaostajati, jer je, otvoreno govoreći, europski jugoistok već

ionako previše zaostao i izgubio previše godina u odnosu na ostale europske prostore, koji su, također, prošli tranzicijske i druge korjenite promjene. U dijelu ovog prostora ratovi i promašene politike dodatno su oduzeli ne samo strašne ljudske i materijalne žrtve, već i strašno puno vremena. Godine su prošle bez ozbiljna gospodarskog napretka, godine su prošle bez ozbiljna napretka u reformama. Političke krize i otvorena pitanja zaustavljale su razvoj. U tim činjenicama vidim prostor za novu odgovornost političkih vođa europskog jugoistoka. U njima vidim i razloge da ne posustaju i da požure. Jugoistok Europe naprosto više nema vremena čekati, odgađati potrebne reforme i promjene. Nema vremena jer to građani mnogih zemalja ovog dijela Europe više ne mogu i neće htjeti promatrati i, konačno, nema vremena i zbog toga što se u suvremenim europskim i globalnim uvjetima svi procesi ubrzavaju i svako zakašnjenje danas, već sutra vodi u zaostajanje i izolaciju. Naravno, ne mogu izrijekom ulaziti u političke ocjene o stanju u pojedinim zemljama, ali mislim da za mnoge od njih vrijede upravo ovi zaključci.

ONASA: Da li je realno očekivati, s obzirom na zastoj u reformi policije, da će BiH potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) s EU na sljedećem sastanku Vijeća EU?

BIŠČEVIĆ: Pitanje je, naravno, više u nadležnosti institucija BiH i visokog predstavnika Miroslava Lajčaka. No, i u ovom primjeru bih ponovio onaj prethodni odgovor o potrebnoj brzini djelovanja, o tomu da nitko nema više beskrajno vrijeme i, naravno, odgovor o odgovornosti. Sa stanovišta RCC i, još mnogo važnije, sa stanovišta BiH i cijele regije, potpisivanje SSP s EU bio bi ogroman korak naprijed. Osobito nakon što je BiH u Bukureštu (Bucuresti) podigla razinu odnosa s NATO-om do tzv. intenzivnog dijaloga. Sve to učvršćuje BiH i širi mrežu sigurnosti i stabilnosti u regiji.

ONASA: Koliko je značajno za BiH to što će sjedište RCC biti u Sarajevu? Da li je RCC kadrovski popunjen i spreman za početak rada?

BIŠČEVIĆ: Da, RCC je gotovo u cjelosti kadrovski popunjeno i spremno je za puni početak rada, premda se radilo i svih ovih proteklih mjeseci. Na sastanku na vrhu SEECP-a krajem svibnja u Bugarskoj biti ću u prilici da premijere i predsjednike izvijestim da je RCC potpuno operativno. Što se sjedišta u Sarajevu tiče, dakako da je značajno. Ima u tomu i stanovite simbolike, ali ima i ozbiljna potencijala da upravo ovakvo razvojno usmjereno, svima otvoreno i s EU povezano RCC, emitira i potrebne poruke u BiH, kazao je u intervjuu Agenciji ONASA generalni tajnik RCC-a Hido Bišćević. (kraj)